

تصیبات محاکم

تصمیم دیوان تمیز

راجع باقر اردر امور جزائی

باشد بر حکم مورد استدعا وارد نیست و از این جهت حکم محکمه جنائی خالی از اشکال است لیکن چون نسبت بدو نفر دیگر که محکوم علیه در تحقیقات مقدماتی آنها را شریک جرم معرفی و اظهار داشته که باتفاق آنها مرتکب عمل شده است و مستنطق با موافقت مدعی العموم بواسطه نبودن دلیل کافی بر ارتکاب آنها قرار منع تعقیب صادر کرده و فقط مستدعی تمیز مورد تعقیب واقع شده و نظر باین که در امور جزائی دلالت اقرار از حیث کشف بودن آن از واقع است و صرف اعتراف متهم در این مورد بشرکت در عمل ارتکابی با اشخاصی که قرار منع تعقیب آنها صادر شده عدل معترف را مشمول ماده استنادی محکمه جنائی ۲۲۵ نمیکند و بلکه منطبق با ماده ۲۲۶ است که مجازات آن حبس تادیبی است

بنا بر این حکم مزبور از این جهت که مجازات حبس جنائی صادر شده برخلاف قانون محسوب و باتفاق آراء طبق ماده ۴۳۰ نقض میشود ۴۰۰ -

بموجب ماده ۲۲۵ قانون مجازات هرگاه سرقت در شب واقع شده و سارقین دو نفر یا بیشتر بوده و لایزال یک نفر آنها حامل سلاح ظاهر یا مخفی باشد جزای مرتکب حبس با اعمال شاقه از سه تا پانزده سال است

بموجب ماده ۲۲۶ هرگاه سرقت در محل سکونی یا مهابی برای سکونی باشد یا سارق حرز را بشکند یا سرقت در شب باشد یا سارق دو نفر یا بیشتر باشند یا یک نفر بوده ولی سلاح داشته باشد جزای مرتکب حبس تادیبی از شش ماه تا سه سال است

در موضوع اتهام سه نفر بسرقت در شب که یک نفر آنها قده داشته و مستنطق نسبت بدو نفر آنها بعنوان نبودن دلیل کافی قرار منع تعقیب داده و محکمه جنائی یک نفر دیگر را باستناد ماده ۲۲۵ با رعایت ماده ۴۴ قانون مجازات بدو سال حبس مجرد محکوم کرده است

دیوان عالی تمیز در نقض حکم مزبور چنین استدلال کرده است « هر چند از جهت ثبوت تقصیر و ارتکاب اصل عمل مورد اتهام (سرقت) اعترافی که مؤثر در نقض

تصمیم دیوان تمیز خارجه (۱)

راجع باینکه جرم عمومی دعوی خصوصی را در چه صورت متوقف میسازد؟

میسازد (محکمه باید تا خاتمه دعوی از رسیدگی خود داری کند

محکمه دفاع او را در قسمت ۱۲۸ کیسه ارسالی باشد دو ماه اول را پذیرفته و از رسیدگی خودداری کرده ولی در قسمت ۳۱۴ کیسه قسط فوریه مدعی تلبیه را محکوم بقبول کرده باین استدلال که آرد های ارسالی در هر ماه بنسبت تحویل یکده داده بهمان نسبت معامله مستقلاً صورت گرفته و در نتیجه تعقیب جزائی راجع بتقلب فقط شامل ۱۲۸ کیسه که در ۳۰ ژانویه فرستاده و خریدار از تحویل خودداری کرده میشود و دعوی جزائی که در این قسمت اقامه شده شامل ۳۱۴ کیسه بابت فوریه نمی شود

نظر بانکه اصل مزبور منافعی با این نظر محکمه نبوده و منظور ماده ۳ اصول محاکمات نیز این است که دعوی عمومی قبلاً یا در ضمن جریان دعوی عمومی حقوقی که مربوط بیک موضوع است اقامه شده باشد و نظر بانکه از یک طرف دعوی عمومی در قسمت تسلیم قسط مساه فوریه مؤثر واقع نشده و از طرف دیگر امتناع خریدار از قبول قسط مزبور تشکیل دعوی حقوقی که مربوط بدعوی جزائی اقامه شده از طرف خریدار باشد نمیدهد بنابراین محکمه در رسیدگی تخلف از مواد مورد استناد مستدعی تمیز نکرده و حکم مزبور ابرام میشود

یکی از اصول کلی در حقوق جزائی این است که: جرم عمومی دعوی حقوقی را متوقف میسازد.

بموجب ماده ۳ اصول محاکمات جزائی فرانسه وقتی این اصل قابل انطباق با مورد است که دعوی عمومی پیش از دعوی خصوصی یا در موقع جریان آن که مربوط بهمان دعوی باشد اقامه شده باشد

دیوان عالی تمیز فرانسه راجع باین موضوع در حکم مورخ ۱۱ ژوئن ۱۹۱۸ چنین رای داده است:

در موضوع حکم مورخ ۲۵ اکتبر ۱۹۱۱ بخلاصه آنکه: شرکت آرد فروشی طبق قرار دادی ۱۸۰۰ کیسه آرد درجه اول بدلای فروخته که ماه بهاء از اول دسامبر ۱۹۱۰ ماهی ۲۰۰ کیسه تحویل خریدار دهد - خریدار بعنوان آنکه ۱۲۸ کیسه ارسالی بابت ماه دسامبر و ژانویه ۱۹۱۱ طبق قرارداد نیست از قبول آن خودداری کرده فروشنده در ۱۵ فوریه ۱۹۱۱ بمحکمه تجارت لیل تنظیم نموده بدین شرح که « مطابق قرارداد مدعی علیه باید ۱۲۸ کیسه ارسالی بابت دسامبر و ژانویه و ۳۱۴ کیسه ارسالی بابت فوریه را تحویل بگیرد و امتناع کرده - مدعی علیه اظهار داشته که چون در این موضوع بعنوان تقلب در آرد مدعی را تعقیب جزائی نموده و در مارس ۱۹۱۱ رسیدگی از طرف پناز که بدائره استنطاق ارجاع شده و طبق ماده (۳) اصول محاکمات و بر حسب این اصل که (جرم عمومی دعوی حقوقی را متوقف

تصمیم دیوان تمیز خارجه (۱)

راجع بصلاحيت محکمه برای تعقيب مرتشى

معلوم ميشود که مستدعى تمیز بچند نفر رشوه داده که از انجام کارى که جزء وظیفه آنها بوده خود داری کنند و نظر بانکه تنها استناد محکمه عالی الازاس برای عدم صلاحیت خود این است که متهمین چند نفر عملاً مزدور بوده که مامور بار کردن و خالی کردن اجناس بوده و متصدى محاسبات ارزاق آنها را بمنوان روز مزد استخدام نموده بدون آنکه قراردادی در بین باشد یا حقوق ماهیانه دریافت کنند بلکه در مقابل انجام عمل روزانه مزد خود را دریافت می کرده اند و در نتیجه متهمین مز بوره بیچگونه سمت و شغلی در اداره یا مؤسسه عمومی نداشته اند.

نظر بانکه محکمه عالی الازاس لرن در استدلال بر عدم صلاحیت خود در مقابل اعتراض مستدعى تمیز متوجه نشده که این مؤسسه برای چه منظوری تاسیس گردیده و کار او چیست؟ تا در نتیجه بوضوئیت کار متهمین مز بوره نیز متوجه شود. بنا بر این قرار عدم صلاحیت مشتکی بدلائل قانونی بوده و نقض میشود.

(۱) مجموعه دالوز سال ۱۹۲۲

برای تحقیق جرم ارتشا در مورد مستخدمین لازم نیست مرتشى عضو یکی از ادارات دولتی باشد بلکه بستگی با ادارات عمومی مانند نمایندگی و ماموریت برای تعقيب کافی است.

دیوان عالی تمیز فرانسه در حکم مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۲۱ در این موضوع چنین رای داده است

در موضوع اعتراض مستدعى تمیز به قرار عدم صلاحیت صادر از محکمه عالی الازاس لورن مورخ ۲۴ ژوئن ۱۹۲۱ (مبنی بر صلاحیت محکمه جنحه برای رسیدگی بدعوی ارتشاء) که متهم آن عضو مؤسسه ارزاق عمومی است) (و عدم صلاحیت محکمه عالی) بخلاصه آنکه طبق مواد ۱۷۷ و ۱۷۹ متمم قانون مجازات عمومی و ماده ۷ مصوب ۲۰ اوریل ۱۸۱۰ محکمه عالی الازاس لورن صالح برای رسیدگی است -

نظر بانکه برای انطباق جرم با مواد مز بوره لازم نیست متهم متصدى یکی از مشاغل دولتی باشد بلکه بستگی با ادارات عمومی از قبیل نمایندگی و ماموریت کافی است و نظر بانکه از مفاد حکم مورد اعتراض

تصمیم دیوان عالی تمیز

راجع با استدعای تمیز از محکومیت به حبس تکدییر

که در داشتن حق تمیز بیشتر رعایت ارفاق نسبت بدتهم شده تا در نداشتن آن و علاوه مطابق اطلاق ماده ۳۶۰ این موارد نیز از مصادیق آن ماده بشمار است و حبس های تأدیبی کمتر از دو ماه چون نص صریح بر نداشتن تمیز دارد بنابراین استثناء از مصادیق کلی آن ماده است که خروج محمولی دارد نه خروج موضوعی

چنانکه حکم شماره ۲۸۷۸۹۲۹۹ دیوان عالی تمیز در موضوع حکم صادر از محکمه استیناف بمحکومیت متهمین به هشت روز حبس تکدییری چنین رأی داده است . . چون از طرف مستدعیان تمیز فقط تقاضای تمیز شده بدون بیان اعتراض خاص قانونی و نظر به آنکه از جهت رعایت اصول و قواعد محاکمه اشکال موجب نقض بنظر نمی رسد بنابراین این حکم مورد استدعای تمیز با اتفاق آراء ابرام میشود . . .

بموجب ماده ۳۶۰ اصول محاکمات جزائی اصحاب دعوا میتوانند از احکام استینافی جنبه تمیز بخواهند . بموجب ماده واحده مصوب خرداد ۱۳۱۳ محکومیت هایی که بحسب تأدیبی است کمتر از دو ماه (جز در جنبه های مضر بمصالح عمومی و همچنین محکومیت هایی که بجزای نقدی در جنبه است قابل تمیز نخواهد بود .

در حقیقت این ماده استثناء از حکم عمومی است که در ماده ۳۶۰ ذکر شده و از نظر آنکه مقصود قانونگذار از اسقاط حق تمیز در حبس های تأدیبی تا دو ماه کوتاه کردن مدت محاکمه و آسوده کردن اصحاب دعوی و محاکم از طول جریان دعوی است . و با در نظر گرفتن قیاس اولویت میتوان گفت حبس های تکدییری که مدت آن از يك هفته بیش نیست بطریق اولی قابل تمیز نیست . لیکن تصمیم دیوان عالی تمیز در این مورد بر قابل تمیز بودن محکومیت های تکدییری است و نظر عمده این است